

Lesbrief met:

“Polleke”

het Kempen-lammetje

Hallo allemaal... Ik ben Polleke!!

In deze lesbrief ga ik jullie alles vertellen over mezelf
en de rest van mijn kudde...

Een kudde? Wat is dat eigenlijk??

Een kudde schapen is niet 1 schaap..., ook niet 2 schaapjes...,
nee, heel veel schaapjes. Een kudde bestaat uit meerdere dieren, de
kudde waar ik in leef, bestaat uit 250 schaapjes, dat zijn er veel hé?
Niet tellen hoor, want dan val je in slaap.

Wie heeft dat eigenlijk verzonnen, om schaapjes te tellen vóór het
slapen?

Dit is ontstaan bij de kudde van mijn
over-over-over-overgrootouders, dus VROEGER,
De herder moest regelmatig zijn schaapjes tellen om te kijken of nog
wel iedereen bij elkaar was, maar bij het tellen van zoveel schaapjes,
gaat dat een keer vervelen en wordt dat wel een beetje saai. De herder
moest dan heel goed z'n best doen om niet in slaap te vallen...
Zo denkt men dat het makkelijker is om dan in slaap te vallen!

*Lesbrief met:
"Polleke"
het Kempen-lammetje*

Tijdens het werk wat ik verricht samen met de rest van de kudde, worden er vaak ontelbaar veel vragen gesteld, volgens mij hebben jullie ook wel een heleboel vragen, maar eerst zal ik het één en ander vertellen over wat wij allemaal doen, en waarom dat zo belangrijk is.

Wij schapen zijn een beetje kieskeurig, dat wil zeggen dat we alleen eten wat lekker is. En dat is precies de reden waarom wij zo handig zijn. Want een grasmaaier, die eet alles. En dat is al een hele grote reden om met schaapjes te maaien in plaats van grasmaaiers.

Het is zo mooi en het ruikt zo lekker, al die bloemen en kruiden in bloei en die mooie paarse heidevelden. Allemaal werk van mij en de kudde. Wij zorgen ervoor dat het ieder jaar meer wordt... Maar hoe dan, vraag jij je nu af? Door te eten wat we lekker vinden en de bloemen, kruiden en heide te laten staan. Hierdoor maken wij meer ruimte voor deze mooie planten om er volgend jaar nog meer van te hebben. Nog meer, maar hoe dan??

Alles wat wij eten, komt er ook weer uit!

Stiekem eten wij van de grond allerlei zaden, deze zaden komen er later ook weer uit. Dat betekent dat wij deze zaden weer verspreiden door af en toe een drolletje te leggen. Op die manier zijn er volgend jaar weer meer bloemen.

Wij lopen het hele jaar van gebied naar gebied. Degene die ons daarheen brengt, de schaapherder, weet precies wanneer het de beste tijd is voor bepaalde plekken. Zo moeten wij natuurlijk niet in de bloei van alle bloemen en kruiden op zo'n mooie velden komen te staan, want dan vind ik die bloemen en kruiden te lekker om te laten staan.

*Lesbrief met:
"Polleke"
het Kempen-lammetje*

Zoals jullie misschien wel weten, zijn er verschillende hondenrassen! Maar dat geldt niet alleen bij honden, maar ook bij andere diersoorten. Dus ook bij schapen. Ik en mijn kudde behoren tot het ras; Kempisch Heideschaap. Hierover zal ik jullie eens wat vertellen.

De naam van dit ras zegt jullie misschien al genoeg. Wij zijn geboren en getogen in het gebied rondom de Kempen (en de Peel), Dit gebied ligt in Oost-Brabant en Noord-Limburg. Wij zijn helemaal perfect gebouwd voor het werk wat we moeten verzetten op de heidevelden. We kunnen goed leven van schrale, minder voedingsrijke voeding, en zijn dus een super sterk ras.

We staan hoog op de benen, zo kunnen we makkelijker door de hoge heide wandelen. We hebben een lange wollige staart en haartjes in plaats van wol op onze benen, buik en in het gezicht. We zijn middelgroot ten opzichte van andere schapenrassen. De meeste schapen van mijn ras zijn wit van kleur, sommige schaapjes zijn ook bruin of gespikkeld op hun pootjes en gezicht.

Alle schapenrassen zijn te verdelen in verschillende groepen, met iedere groep zijn eigen doel.

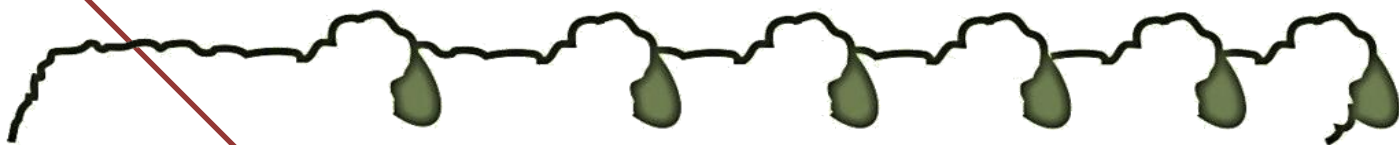
Heideschapen: Kempisch Heideschaap en Veluws Heideschaap

Melkschapen: Fries Melkschaap en Zeeuws Melkschaap

Vleeschapen: Texelaar en Swifters en Nederlands Bonte Schaaap

Er zijn wel meer dan 100 rassen over de hele wereld, dit zijn de bekendste Nederlandse rassen. Vroeger werden de schapen ook gehouden voor de mest. De mest werd gebruikt op de akkers om granen en ander voedsel te telen.

Ieder schapenras heeft zijn eigen uiterlijke kenmerken, denk dan aan;
Hoorns en hoornloos, veel vlees en weinig vlees, veel wol en weinig/geen wol, lange benen en korte benen, enzovoorts enzovoorts...

*Lesbrief met:
"Polleke"
het Kempen-lammetje*

Wij worden geboren in de tijd dat er nog sneeuw ligt, is dat niet dolle pret?

Er komen zoovoooveel vragen over ons leventje, daar valt ook heel veel over te vertellen.
Ga daar maar eens lekker voor zitten.

De mevrouw schapen, dat zijn de ooiën en de meneer schapen, dat noemen we de rammen, Goed onthouden, want daar zal zo nu en dan wel over verteld worden.

Ooit moest de herder, midden in de herfst, een verhaal vertellen aan een meisje. Haar naam is Heidi en ze is van jullie leeftijd, een verhaal over het leven van de kudde.

De enige vraag die ze stelde aan de herder; *Waarom hebt u al die schapen in allerlei verschillende kleurtjes geschilderd?* Daarop volgde dit verhaal...

"Kom Heidi, dan nemen we even plaats op een bankje. Want het is een lang en interessant verhaal. De kleurtjes van ieder schaap vertellen me alles over wanneer welk schaapje moeder gaat worden. Als je goed kijkt, zie je tussen alle ooiën ook een aantal rammen staan, die kun je herkennen aan hun stoere brede kop en schouders. Die rammen worden ieder jaar nauwkeurig door mij uitgezocht, ongeveer 5 rammen bij 250 ooiën. Ze mogen fijn tussen alle dames in de kudde staan.

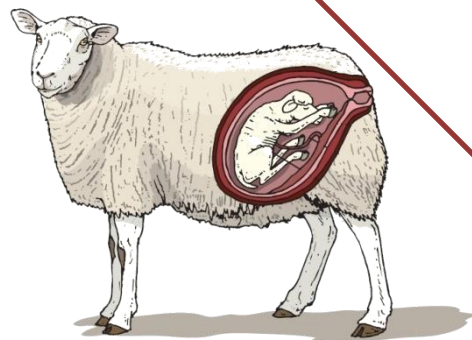
Iedere ram heeft een riempje om, aan dat riempje zit een verfblok. Snap je het al een beetje? Heidi begint te glimlachen! Juist Heidi, ik heb de schaapjes niet *geschilderd*, dat hebben de rammen gedaan. In de bronsttijd worden de rammen bij de ooiën gezet, dit is de periode waarin de ooiën vruchtbaar zijn. Die periode is meestal van September tot en met Januari. Wanneer een ooi vruchtbaar is, dan zal de ram haar vol liefde bespringen, dan geeft hij een kleurtje af. Iedere week krijgt meneer schaap een ander kleurtje, En als ze dan een kleurtje hebben, kunnen wij zien of er een lammetje in hun buik groeit.

"Huh, zegt Heidi? Maar hoe weet je dan zeker dat er een lammetje in de buik zit?" Nou, zegt de herder. Dat kunnen we eigenlijk niet zeker weten. Maar een schaap wordt iedere 18 dagen vruchtbaar en laten zich, als ze niet drachtig zijn, na 18 dagen gewoon weer dekken. Als dat gebeurt krijgen ze ook weer een nieuw kleurtje van de ram.

*Lesbrief met:
"Polleke"
het Kempen-lammetje*

Wanneer het dan december wordt, worden alle oaien gescand. Met dat apparaat kan een dierenarts kijken of er 1 of 2 lammetjes in de buik zitten. Als we dit weten kunnen we ervoor zorgen dat alle schapjes de juiste hoeveelheid voeding krijgen. Een moeder met 2 lammetjes of een ooi wat al heel snel haar lammetjes op de wereld moet zetten, hebben veel meer voeding nodig als een schaap wat 1 lammetje krijgt of een moeder die nog niet zo lang drachtig is. Na het scannen zijn de rammen klaar met hun zware taak, en komen dan weer in een aparte weide te staan samen met alle andere rammen.

"En dan, vraagt Heidi? Wanneer worden de lammetjes dan geboren?" Elke ooi heeft dat kleurtje op haar rug, die kleur verklapt ons wanneer de lammetjes klaar zijn om geboren te worden... Namelijk 5 maanden min 5 dagen nadat we die kleur hebben gebruikt voor het dekken! Is dat niet een heel handig trucje? We zorgen er dus voor dat de schapen met de gele kleur als eerste in de stal komen te staan, daar kunnen we ze goed in de gaten houden.

Wij kunnen aan het gedrag van de moeder zien wanneer de lammetjes geboren gaan worden. Ze worden een beetje onrustig, gaan vaak staan en liggen en ze zoeken meestal een rustig plekje op. Op dat moment zorgen we ervoor dat de moeder in een kraamkamertje komt, hier kan ze in alle rust de lammetjes ter wereld brengen.

"Lijkt me erg zwaar" zegt Heidi. Klopt, antwoord de herder. Dat is het ook! Maar ze kunnen het heel goed zelf. Soms hebben ze er hulp bij nodig. Als de lammetjes geboren worden komt er eerst een blaasje, dit noemen ze de pootjesblaas. Hierin zit het lammetje! Wanneer de pootjesblaas zichtbaar is, zul je al snel ook de voorpootjes en het neusje van het lammetje zien. Als je dat ziet, dan is het goed. Dit is de beste ligging voor het lammetje om probleemloos geboren te worden.

Lesbrief met:
“Polleke”
het Kempen-lammetje

Wanneer is het dan niet goed, vraagt

Heidi? Ook dat is al erg snel duidelijk. Zie je alleen een snuitje of een snuitje en 1 pootje dan kan het zijn dat 1 of beide pootjes naar achter liggen, dan is het vaak onmogelijk voor de moeder om het lammetje eruit te persen. Soms zie je alleen pootjes, en geen snuitje, dan ligt het hoofdje naar achteren. Allemaal redenen om in te grijpen!

Je moet er dan voor zorgen dan beide pootjes en neusje weer bij elkaar komen te liggen. Als een lammetje achterstevoren geboren wil worden, dan is dat meestal geen probleem. Dat moet wel lukken.

Heidi is helemaal gelukkig! Ze zegt: “Dus dat gaat er allemaal aan vooraf om als schaap in een kudde te leven...”!? Nou, zegt de herder..., dan zijn we er nog niet. Want niet alle ooien zijn er blij mee om 1 of 2 lammetjes te krijgen. Ze moet zo ook nog accepteren. Als de moeder het lammetjes schoonlikt en het lammetje mag drinken, dan pas zijn we helemaal blij!

De melk die het lammetje moet drinken bij de moeder is in de eerste 2 dagen extra belangrijk, die melk noemen ze de biest. In die biest zitten allerlei antistoffen waardoor het lammetje niet zo snel ziek kan worden.

Daarna moeten we ervoor zorgen dat moeder en lammeren de juiste verzorging krijgen...! Als dan alles goed gaat, mogen ze lekker naar buiten. Als ze allemaal wat groter zijn en hun moeder niet meer persé nodig hebben, worden ze geselecteerd in groepjes. De beste schaapjes mogen blijven en andere gaan naar andere schapenbedrijven.

De herder wijst naar de kudde en zegt tegen Heidi:

Zie je dat lammetje? Dat is Polleke, en Polleke ging naar buiten toen er nog sneeuw lag, wat had ze een pret met haar jonge kuddegenootjes!!

Pfoe, wat en verhaal hé? Tijd voor een leuk spelletje dacht ik zo...

*Lesbrief met:
"Palleke"
het Kempen-lammetje*

Heidi zet de feiten even op een rijtje,
kun jij haar hiermee helpen??

1. Hoe noem je een meneer-schaap? En hoe noem je de mevrouw-schaap?

---

2. Hoe noem je de vruchtbare periode?

---

3. Hoe lang is de draagtijd van een schaap?

---

4. Wat zie je als eerste als het lammetje geboren wordt?

---

5. Wanneer zie je dat het niet goed gaat?

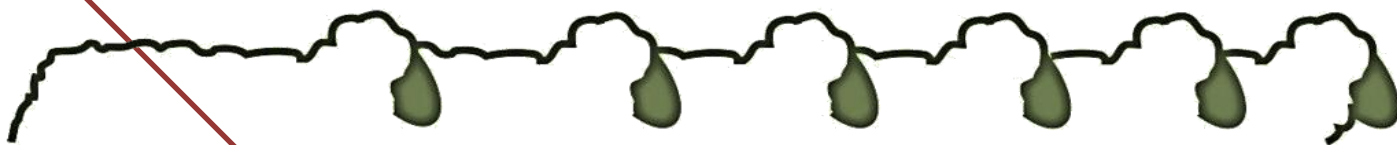
---

6. Hoe noem je de melk in de eerste 2 dagen? En waarvoor was die melk?

Heidi bedankt jullie voor de goede hulp!

*Lesbrief met:
"Palleke"
het Kempen-lammetje*

Zoek alle woorden onder deze puzzel op, en streep ze door als je ze gevonden hebt.

H	E	R	D	E	R	S	H	B	D
E	T	J	I	D	I	E	O	I	O
R	A	M	E	R	O	Z	O	E	L
K	L	F	R	A	O	O	I	S	A
A	G	R	E	C	R	I	S	T	M
U	W	N	N	H	M	B	H	A	M
W	O	L	U	T	E	Q	C	M	E
E	P	A	K	B	R	O	M	S	T
R	Y	M	E	L	K	X	V	A	J
W	E	I	D	E	K	U	D	D	E

Biest
Bronst
Dieren
Dracht
Herders

Herkauwer
Kudde
Lam
Lammetje
Melk

Oormerk
Ram
Weide
Wol

*Lesbrief met:
"Polleke"
het Kempen-lammetje*

Dat was wel even nodig, of niet? Een klein beetje ontspanning...

Iets wat jullie ook wel leuk zullen vinden, is het verhaal over Border.

Border is de hond die ons helpt de kudde bij elkaar te houden, En hoe komt het nou dat hij zo goed luistert en zo hard werkt?

Border legt jullie graag alles uit...

Hallo, allemaal..., ik ben Border, Ik ben een hond van het ras Border Collie. Mijn voorouders komen oorspronkelijk van Groot-Britannië. Border is de Engelse benaming voor grens. Dat betekent dus dat de wij de grens van de kudde in de gaten houden. Komen ze buiten die grens, dan moeten wij ze weer terug sturen. En natuurlijk is die grens overal anders, maar samen met de herder vormen ik een geweldig team. Maar hoe?

Iedere Border Collie is anders afgericht. Dat betekent dat ze allemaal een andere les hebben gehad om te leren werken met een herder en de schaapskudde. Die les vindt plaats als we nog jong zijn en veel kunnen leren. Heel veel Border Collie's zijn Engelstalig afgericht, sommige gewoon in het Nederlands en weer een ander met alleen fluitcommando's.

Er zijn eigenlijk maar een paar basiscommando's die ik moet kennen, dat is links en rechts, terugkomen naar de herder en liggen. Natuurlijk heeft iedere herder zijn eigen manier van werken samen met de hond, maar de basis is belangrijk. In die basis leerde ik ook dat ik altijd achter de kudde moet blijven, tenzij de herder iets anders van mij gevraagd heeft. Dat ik achter de kudde blijf noemen ze, de hond staat op 12 uur! (Dus de herder staat op 6 uur, en Polleke en de kudde staan er dan tussenin).

Lesbrief met:
“Polleke”
het Kempen-lammetje

Niet alleen de herder en ik moeten elkaar leren kennen, maar de schapen moeten ook weten wat er gaat gebeuren. Als er nieuwe schapen bij de

kudde zijn, is het altijd even moeilijk voor iedereen. De herder roept de kudde altijd, KOM KOM, KOM KOM, Polleke en de kudde weet dan precies dat er weer iets gaat gebeuren. Ze komen dan netjes naar de herder en mij toe. Luisteren ze niet zo goed? Dan stuurt de herder mij even rondom de kudde, hij zegt dan: “Border, ga rechts” en wijst met zijn rechter hand. Dan trek ik een sprintje, ren om de kudde, kijk en luister goed of de herder nog wat te zeggen heeft. Zodra ik de schaapjes weer bij elkaar heb, dan roept de herder: “Border, kom hier”. Dat is voor mij een teken dat ik weer even klaar ben met mijn taakjes.

Kei leuk, maar ook erg vermoeiend! Want ik ben VLEGENSVLUG!!

Sommige mensen vragen zich wel eens af of de schapen niet heel erg bang zijn voor mij..., maar natuurlijk niet, ik ben toch een schatje...? Nou, ik zal je zo zeggen, schapen zijn prooidieren. Dat betekent dat ze gegeten worden door roofdieren, bijvoorbeeld wolven. Ze kunnen natuurlijk niet terugvechten, en wegrekken is geen optie. Ze zijn wel snel, maar niet snel genoeg voor een roofdier. Hun enige verdediging is dus kuddevorming. Dat betekent dat als er gevaar dreigt, zullen ze allemaal naar elkaar toe vluchten. En als ik met genoeg afstand rondom de kudde ren, blijven de schaapjes mooi bij elkaar.

*Lesbrief met:
“Polleke”
het Kempen-lammetje*

“Heb je die overheerlijke winterjas van mij gezien”, vraagt Polleke. Weet je wat daarmee gebeurt? Dat zal ik jullie eens haarfijn...uh...wolfijn uitleggen.

Die jas geeft mij het hele jaar de juiste bescherming. Wol is niet alleen heel erg lekker warm in de winter, maar het isoleert ook tegen de hitte in de zomer. Maar., VROEGER hoefde de schapen niet geschoren te worden, dan verloren ze vanzelf hun wollige vacht in een tijd van een paar weekjes. Tegenwoordig worden we daarbij geholpen. De schaapscheerder scheert onze jas van ons velletje! Dan worden we gelijk gecontroleerd op eventuele parasietjes en als dat nodig zou zijn, ook behandeld hiervoor. Wel handig, zijn we binnen een paar minuten onze winterjas kwijt, want als we moeten wachten tot het er vanzelf afvalt, dat gaat gepaard met veel kriebels. Dat scheren gebeurt meestal in de lente, mooie tijd om zonder jas buiten te lopen, vind je niet?

Polleke zegt:

“Ook ik vraag me wel eens waar mijn winterjas naartoe gaat, zullen we dat eens aan de herder vragen?”

Nou, daar kan ik jullie veel over vertellen. Maar er zijn wel vele opties! Mijn taak is om de schapen naar de schaapscheerder te brengen. Hij kan dat SUPER goed en erg snel. Zware taak hoor, want die drukke schaapjes werken niet altijd mee (ssst, vooral Polleke niet).

De schaapscheerder zet alle schapen bij elkaar in een weitje, daar worden ze 1 voor 1 uit gehaald, op hun billen gezet en zo stukje voor stukje geschoren.

Wist je dat als een schaap op z'n billen zit, dat ze in een soort hypnose stand komen? Ze laten dan eigenlijk alles met zich doen, makkelijk hoor als je ze moet scheren.

Als alle wol eraf is, blijven er 2 delen over, deel 1 is een kaal schaap en deel 2 is ongeveer 3 kg wol.

*Lesbrief met:
"Polleke"
het Kempen-lammetje*

Maar ja, waar blijft nu die wol na het scheren? Vroeger werden de boeren betaald voor de wol, tegenwoordig is dit anders, nu moet je betalen om er vanaf te komen. Deze wol wordt gebruikt voor allerlei doeleinden. Zo kun je denken aan: Kleding (door breien,

haken of weven), Tapijt (knopen of weven), Dekens, Isolatiematerialen en Hoeden (vooral als vilt). Maar voordat de wol gebruikt wordt in deze producten, moet er heel wat aan vooraf gaan, wat dan?

Na het scheren moeten ze de wol; Schoonmaken, Ontwarren, Spinnen, Noppen, Twijnen, Fixeren en Verven. Pfoe, wat een moeilijke woorden, wat zal het een hoop werk zijn. En ja, dat is het ook...

Schoonmaken is nodig omdat de schapjes zich niet iedere dag wassen in een badje.

Daarna wordt het ontward, zo kunnen ze het netjes op een klosje draaien.

Spinnen wordt gedaan om de wol wat sterker te maken, de wol wordt dus een klein beetje in elkaar gedraaid.

Noppen doen ze om foutjes uit de wol te halen, ze doen dat door kleine knoopjes te leggen. Twijnen is om de enkele draad na het spinnen te verdraaien met een of meerdere andere draden. Zo wordt de wol draad dikker en kunnen ze ook ieder moment kiezen voor een dikke of dunne wollige draad (afhankelijk van wat ze er van willen maken natuurlijk),

Fixeren wordt gedaan met een apparaat, dat zorgt ervoor dat de wol niet uit elkaar draait.

En verven doen ze als je bv een roze trui wilt, of een groen mutsje!

Weetje: Wol is anders dan haren omdat wol schubben heeft, ook op die manier blijven er zaden en takjes in hangen. Die zaden en takjes worden dus niet alleen door de poep verspreid, maar ook door de wollige vacht. Verder is wol gekroesd. Het heeft tot 20 bochten per 2,5 centimeter. Dus..., de schubben en de kroes zorgen ervoor dat wol ook makkelijk gesponnen kan worden. De vezels haken namelijk makkelijk in elkaar en blijven daarna aan elkaar vastzitten.

*Lesbrief met:
“Polleke”
het Kempen-lammetje*

*Hebben Polleke, Border en de Herder
nu niet erg veel informatie verteld?
Tijd voor een spelletje...*

*Lesbrief met:
"Polleke"
het Kempen-lammetje*

*Lesbrief met:
“Polleke”
het Kempen-lammetje*

SCHAPEN MET OORBELLEN...

Whahaha.

Regels en wetten, die zijn er nogal wat. Maar waarom??

Schapherders raken verstrikt in allerlei papierwerk als het gaat over het welzijn van dieren. Wat is dat eigenlijk, welzijn van dieren? Het gaat erom dat dieren verzorgd moeten worden waarbij ze zich fijn voelen. Niemand mag een dier mishandelen. Niet alleen lichamelijk geweld tegen dieren is mishandeling, maar ook uithongeren of verwaarlozen.

Door al deze regels is het verplicht en erg belangrijk dat ik en mijn soortgenoten worden geïdentificeerd! Geïdenti-watte? Ge-ï-den-ti-fi-ceerd, dit betekent dat we een kenmerk moeten krijgen waardoor bekend is wie onze baas is. Ooit een schaap met oorbellen gezien? Iedereen moet ze hebben, niet alleen wij schapen, maar bijvoorbeeld ook geiten, koeien en varkens!

Die oorbellen worden oormerken genoemd, in ieder oor zit er 1. Ze hebben een mooi kleurtje en in dit oormerk zit een chip. De chip is iets wat de herder met een apparaatje kan aflezen. Die chip is voorzien van allerlei informatie. Op de oorbel staat een nummer, dat nummer is bij ieder schaap uniek, dat wil zeggen; niemand anders heeft dat nummer. De herder heeft ook een nummer, maar geen oorbellen zoals wij, hihi! Dat nummer van de herder noemen ze een UBN, en al onze nummers worden met dat apparaatje van de herder gekoppeld aan onze nummers. Ik heb ook een nummertje!

Lesbrief met:
“Palleke”
het Kempen-lammetje

Alle leuke schapen-weetjes op een rij:

Ooit gehoord van een belhamel?

Een gecastreerde ram (deze is onvruchtbaar gemaakt) heet een hamel; een hamel wat de leiding heeft bij een kudde schapen of hamels draagt een bel en heet daarom een belhamel.

Ik denk dat de meester of juf er wel een aantal aan kan wijzen in deze klas, diegene die hij of zij aanwijst is iemand die graag laten weten dat die er is..., en is dus erg luidruchtig! Net als het schaap met de bel...

Aan de tanden van het schaap kun je zien hoe oud die is.

Een schaap heeft alleen tanden in de onderkaak. De kiezen zitten wèl in de boven en onderkaak. Een schaap heeft 8 snijtanden (alleen onder dus) en 24 kiezen. Aan het slijten van de tanden kun je zien hoe oud een dier is, kijk maar eens naar het plaatje hieronder!

Een schaap heeft 4 magen. De pens, de netmaag, de boekmaag, en de lebmaag, waarom 4?

Het schaap is een herkauwer en slikt het voedsel bijna zonder te kauwen door. Als de pens vol is zie je de dieren rustig staan of liggen en opeens zie je een soort oprisping en zitten de wangen weer vol. Dan begint het schaap opnieuw te kauwen en wordt het weer ingeslikt. De tweede maag, de netmaag, zorgt ervoor dat het voedsel doorstroomt naar de boekmaag. In deze derde maag wordt het vocht uit het verteerde voedsel gehaald. Als laatste volgt de vierde maag, de lebmaag. Deze maag lijkt het meest op de maag zoals bij andere zoogdieren.

*Lesbrief met:
“Polleke”
het Kempen-lammetje*

We hebben jullie al veel verteld over de dracht van een schaap, maar wist je...

Een schaap kan éénlingen krijgen, maar ook zeslingen!!! Dat is veel he... Maar, de kempische Heideschappen, hetzelfde ras als Polleke, zij krijgen meestal maar 1 of 2 lammetjes. Als een schaap zes lammetjes krijgt, moet je vaak pleegmoeders gaan inschakelen omdat het veel te zwaar is voor de echt moeder. Stel je voor, dat jou moeder voor 6 kindjes moet zorgen zoals jij, dat is een heftig klusje!!

Schapen zijn er in vele soorten en maten,

Maar wist je ook dat het kleinste ras gemiddeld 14/15 kilo weegt? Dat is net zo zwaar als anderhalve emmer water, dat is niet veel hé? Daar en tegen is een zwaar schapenras wel 120/145 kilo. En om te vergelijken..., dat zijn wel 12 tot 15 emmers water! WOW, wat een verschil...

Je staat er niet bij stil, maar...

- Een schaap kan wel 20 jaar oud worden,

Het ontwikkelen van deze lesbrief werd mede mogelijk gemaakt dankzij een subsidie van de Provincie Gelderland.

